

چکیده تفسیر سوره فجر

- ۱- تعاریف فجر و معانی مختلف آن.
- ۲- به چه دلیل کلمه فجر به انسان اطلاق می‌شود و خداوند به آن کلمه قسم خورده است؟
- ۳- خداوند در طبیعت و در جهان انسان‌ها، دارای دو شغل آفرینندگی و سلطنت و حکومت است.
- ۴- چرا حکومت و سلطنت خداوند بدون واسطه قابل ظهور نیست؟
- ۵- کسی که اصول دینش درست نباشد فروع دینش هم درست نیست.
- ۶- تفسیر و تأویل شب‌های ده گانه.
- ۷- روز روشن در تأویل آیات، دوره ظهور حق است و شب تاریک دوره ظهور باطل.
- ۸- سلطان الليل و سلطان النهار چه کسانی هستند؟
- ۹- تعریف کلمات شفع و وتر.
- ۱۰- پیدایش پانزده نفر در تاریخ زندگی بشر موجبات ظهور سلطنت الهی را که همان زندگی آخرت است فراهم می‌کند. آن پانزده نفر کدامند؟
- ۱۱- بیان ضرورت وجود انسان‌هایی که علم و حکمت و استعداد و ظرفیت آنها هنگام ظهور امام در انتهای کمال است.
- ۱۲- منظور خداوند از قسم‌هایی که به اشیاء خورده، انسان‌ها است نه اشیاء.
- ۱۳- اگر چه ظاهراً خداوند در آیات، زمان‌هایی را معرفی کرده که در نزد مردم اهمیت داشته است ولیکن در نزد خدا منظور از این زمان‌ها انسان‌هایی هستند که آن زمانها را بوجود آورده‌اند.

۱۴- بیان حدیثی در کتاب «بلاغه الحسین» که نشان می‌دهد ائمه اطهار(ع) در طول تاریخ و از ابتدای

خلقتِ آدم، به جامعه بشری معرفی شده‌اند و مظاهر تعلیم و تربیت بوده‌اند.

۱۵- قسم‌های این سوره به این دلیل ارزش قسم پیدا می‌کند که خداوند شخصیت‌های بزرگ جامعه

بشریت را به انسان‌ها معرفی می‌کند.

۱۶- بزرگترین مانع ظهور سلطنت الهی به رهبری ائمه اطهار(ع)، قدرت‌های کفر هستند.

۱۷- بیان داستان سلاطین بزرگ قوم عاد و دو سلطان مقتدر به نام شدید و شداد.

۱۸- خدا چگونه در کمین ستمگران است؟

۱۹- یادآوری سه طایفه معین در این سوره، نظر به این که هر کدام از آنها در اخلاق رذیله و صفات بد

ممتاز و مشخص بوده‌اند.

۲۰- دلیل فقر و غنا چیست و انسان در این دو حال چه روشی را بایستی اتخاذ کند تا در حد اعتدال

فکری قرار گیرد؟

۲۱- تنها راه پیدایش تمدن، نظام و امنیت است و پیدایش نظام و امنیت فقط از دو راه شریعت و

طبیعت ممکن است.

۲۲- آن چه از خدا به انسان می‌رسد فقط و فقط از روی احسان است. انسان حقی بر خدا پیدا نمی‌کند

که مالی را از او مطالبه کند. زیرا خدا محتاج به انسان‌ها نیست بلکه انسانها محتاج به خدا هستند.

۲۳- انسان‌ها نبایستی اینطور خیال کنند که نتیجهٔ خوب بودن انسان‌های خوب، و بد شدن انسان‌های بد

این است که زندگی خوبان توأم با غنا و ثروت و رفاه و آسایش باشد و زندگی بدان توأم با فقر و

ناداری. (فقر و غنا در زندگی دنیا ربطی به بد بودن و خوب بودن ندارد)

۲۴- نمایش انتهای زندگی بشریت.

۲۵- زندگی انسان‌ها از نظر احتیاجاتی که دارند و از نظر مراجع رفع احتیاج به سه دسته تقسیم می‌شود.

۲۶- سرمایهٔ حیات و ابدیت انسان، قدرت‌های مادی و مال و ثروت نیست بلکه فضیلت و انسانیت و

تقوا و ایمان است.

۲۷- بیان عاقبت زندگی انسان‌های کافر و مؤمن در مسیر کفر و ایمان.